محسن تاجیک
روزنامه‌نگار

صفحه حافظه روزنامه فرهیختگان هر هفته با خبرها و روایت‌هایی از روزنامه‌ها و رسانه‌های سال‌های گذشته در همان هفته «حافظه» تاریخی شما را به چالش می‌کشد. مروری بر وقایع ۲۳ تا ۳۰ اسفند در شماره امروز از نظر می‌گذرد.

دیروز این هفته

۲۳ اسفند

۱۳۳۵/ ساواک تاسیس شد

با رای مجلس شورای ملی، طرح ایجاد سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) که هدف آن شناسایی حرکت‌های سیاسی مخالف رژیم پهلوی بود، تصویب شد و سپهبد تیمور بختیار، اولین رئیس این سازمان لقب گرفت.

۱۳۴۰/ آیت‌الله کاشانی درگذشت

آیت‌الله کاشانی، از رهبران مذهبی نهضت ملی‌شدن صنعت نفت در ۸۰ سالگی دار فانی را وداع گفت.

۲۴ اسفند

۱۳۲۹/ تصویب ملی‌شدن صنعت نفت در مجلس شورای ملی

لایحه ملی‌شدن صنعت نفت که توسط دولت مصدق به مجلس شورای ملی فرستاده شده بود، با رای این مجلس تصویب شد.

۱۳۵۴/ تغییر تاریخ رسمی کشور از هجری شمسی به شاهنشاهی

در پی جلسه مشترک مجلس شورای ملی و مجلس سنا، تقویم رسمی کشور از هجری شمسی (هجرت پیامبر اسلام با مبدأ تقویم خورشیدی) به شاهنشاهی (تاریخ تاج‌گذاری کوروش) تغییر یافت. بر مبنای این تقویم سال ۲۵۰۰ شاهنشاهی با سال ۱۳۲۰ هجری خورشیدی (آغاز پادشاهی محمدرضا پهلوی) مصادف می‌شد.

۱۳۶۳/ انفجار بمب در مراسم نماز جمعه تهران توسط منافقین

حین برگزاری مراسم نماز جمعه تهران و ایراد خطبه‌ها توسط آیت‌الله خامنه‌ای، امام جمعه موقت تهران در دانشگاه تهران، بمبی توسط اعضای گروهک منافقین در محوطه منفجر شد که موجب شهادت ۱۴ نمازگزار و مجروحیت ۸۸ نفر شد.

۲۵ اسفند

۱۳۶۶/ بمباران شیمیایی حلبچه توسط حزب بعث عراق

نیروی هوایی حزب بعث عراق به دستور صدام حسین، در واکنش به عملیات والفجر ۱۰ توسط ایران و تصرف بخش‌هایی از کردستان عراق و استقبال مردم این منطقه از نیروهای ایرانی، منطقه کردنشین حلبچه را بمباران شیمیایی کرد. در این نسل‌کشی تاریخی پنج‌هزار غیرنظامی عراقی به شهادت رسیدند.

۲۶ اسفند

۱۳۵۵/ محکومیت رژیم پهلوی به دلیل نقض حقوق بشر در ایران

سازمان عفو بین‌الملل در بیانیه‌ای رژیم پهلوی را به دلیل نقض گسترده حقوق بشر و ایجاد فشار و اختناق در ایران محکوم کرد.

۲۸ اسفند

۱۳۵۸/ فرمان عفو بخشی از نظامیان و ساواکی‌های رژیم پهلوی توسط امام خمینی

امام خمینی در پیامی فرمان عفو عمومی کلیه نظامیان رژیم پهلوی و ساواکی‌هایی را که دست‌شان به خون کسی آغشته نشده بود، صادر کرد.

۲۹ اسفند

۱۳۲۹/ صنعت نفت ایران ملی شد

مصوبه مجلس شورای ملی درباره ملی‌شدن صنعت نفت در مجلس سنا به تصویب رسید و با موافقت محمدرضا پهلوی صنعت نفت ایران به صورت رسمی ملی شد.

حاج‌سیداحمد خمینی، یادگار امام به لقاءالله پیوست

صبح ۲۱ اسفندماه ۷۳ حاج‌سیداحمد خمینی، یادگار بنیانگذار جمهوری اسلامی به علت عارضه قلبی و مغزی در بیمارستان شماره ۲ بقیه‌الله تهران بستری شد. روزنامه جمهوری اسلامی در گزارشی در این‌باره نوشت: «وضعیت عمومی حجت‌الاسلام حاج‌سیداحمد خمینی که به علت عارضه قلبی و مغزی در بیمارستان بستری است، چندان رضایت‌بخش نیست و تلاش‌های تیم پزشکی به جایی نرسیده است. پزشکان قادر به درمان نارسایی مغزی ایشان نیستند و یادگار امام خمینی در اغمای کامل به سر می‌برد. در پی بستری‌شدن ایشان در بیمارستان مقارن با ظهر ۲۱ اسفند، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی از یادگار امام عیادت کردند و برای بهبود ایشان دعا نمودند. همچنین آقای هاشمی‌رفسنجانی، رئیس جمهور با حضور در بیمارستان قلب بقیه‌الله جماران از حاج سیداحمد خمینی عیادت و از نزدیک در جریان کار تیم پزشکی معالج ایشان قرار گرفت.»

روزنامه جمهوری اسلامی همچنین به نقل از حسن عارفی، سرپرست تیم پزشکی حاج‌سیداحمد خمینی نوشت: «حال حاج سیداحمد خمینی تا ساعت ۲:۳۰ دقیقه بامداد ۲۱ اسفند خوب بوده و ایشان تا این زمان مشغول فعالیت سیاسی، اجتماعی بوده‌اند. هنگامی که ساعت ۸ بامداد دیروز خانواده حاج سیداحمد خمینی وارد اتاق ایشان شدند، متوجه می‌شوند که قلب وی از کار ایستاده و نفس نیز قطع شده است. با مشاهده این وضعیت بلافاصله با بیمارستان شماره ۲ بقیه‌الله که در نزدیکی محل سکونت ایشان است، تماس گرفته شد و پزشکان کشیک اقدامات اولیه را در منزل ایشان انجام دادند. کادر پزشکی پس از حضور در محل پس از هشت بار استفاده از الکتروشوک توانستند ضربان قلب ایشان را بازگردانند. سپس ایشان به بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان منتقل شد. هنگامی که از این جریان اطلاع حاصل کردم به همراه یک تیم پزشکی ۳۰ نفره از صبح دیروز مشغول مداوای ایشان شدیم و به درمان دارویی پرداختیم. پزشکان توانستند پس از انتقال حاج سیداحمد خمینی به بیمارستان به کمک تجهیزات پزشکی و تنفس مصنوعی، علائم اولیه حیات را به ایشان بازگردانند. علت بیماری حاج سیداحمد خمینی ایست قلبی است و مشخص نیست نارسایی مغزی دقیقا در چه زمانی از ساعت ۲:۳۰ تا ۸ بامداد ایجاد شده است.»

سرانجام پس از ۶ روز از بستری شدن وی در بخش آی‌سی‌یو بیمارستان بقیه‌الله جماران، یادگار امام خمینی ساعت ۱۵:۱۵ دقیقه عصر جمعه ۲۶ اسفند ۷۳ به لقاءالله پیوست. صداوسیما نیز از ساعت ۱۷:۱۰ دقیقه عصر جمعه برنامه‌های عادی خود را قطع و خبر رحلت فرزند رهبر کبیر انقلاب، حاج‌سیداحمد خمینی را پخش کرد.

حسن روحانی: هرگاه ایران در آستانه برقراری روابط با غرب بوده غائله‌ای از طرفی غربی‌ها برپا می‌شود

روزنامه تایمز ۲۳ اسفند ۷۱ و در گزارشی اظهارات حسن روحانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی و نایب‌رئیس مجلس ایران در میهمانی سفارت ایران در لندن را منتشر کرد. طبق نوشته روزنامه تایمز روحانی در این نشست با انتقاد از سیاست غرب علیه جمهوری اسلامی ایران به خبرنگاران انگلیسی گفته: «هرگاه ایران در آستانه برقراری روابط بهتری با غرب بوده است، به یک‌باره غائله‌ای از طرف غربی‌ها برپا می‌شود. من از ملاقات سلمان رشدی [نویسنده کتاب موهن آیات شیطانی] با داگلاس هاگ [معاون وزارت خارجه انگلیس] که به نحوی آشکار موجب تحریک مسلمانان در قبال کار ضداخلاقی سلمان رشدی است، تعجب می‌کنم.» براساس این گزارش حسن روحانی علت تنش موجود میان ایران و غرب را نگرانی غرب از پیدایش یک فرهنگ نوین قدرتمند و مبارزطلب عنوان کرده است. به نوشته این روزنامه نایب‌رئیس مجلس ایران به خبرنگاران گفته: «به‌منظور ممانعت از استفاده رژیم بعث عراق از سلاح‌های سنگین علیه مردم مسلمان جنوب عراق، خوب است کشورهای غربی در این مورد نیز به حقوق بشر توجه داشته باشند.» این روزنامه همچنین به نقل از حسن روحانی می‌افزاید: «نگرانی غرب از اینکه سقوط صدام به تجزیه عراق منجر خواهد شد، بی‌مورد است و گفت‌وگو برای تامین امنیت برای مردم عراق ازجمله موضوعات منطقه‌ای است که غرب و ایران اشتراک منافع دارند، لیکن این گفت‌وگوها تنها در صورتی که تحریکات خود را علیه جمهوری اسلامی مرتفع کنند، محقق خواهد شد.» به گزارش روزنامه تایمز، سفر دبیر شورای عالی امنیت ملی به انگلیس غیررسمی و به‌منظور انجام معاینات پزشکی بوده است.

هاشمی‌رفسنجانی: شایعه استعفای خاتمی را طرفداران خروج از حاکمیت مطرح کردند

اگر بخواهیم به آنچه آمریکایی‌ها و غرب دیکته می‌کنند، عمل کنیم، هیچ‌گاه به فناوری هسته‌ای نمی‌رسیم

اکبر هاشمی‌رفسنجانی ۲۴ اسفند ۸۲ در نشست با اصحاب رسانه در محل مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره قطعنامه ضدایرانی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی علیه ایران در زمان مذاکره ایران با کشورهای اروپایی اظهار داشت: «این قطعنامه خلاف انتظار ما بود، ما انتظار داشتیم آنها از ما تشکر کنند و خوشحال باشند، البته در بخشی از قطعنامه از ما تشکر کردند اما زهر خود را هم ریخته و این تشکر را تلخ کردند و این یک اشتباه بزرگ بود که غربی‌ها و آژانس مرتکب شدند. ما داشتیم در مسیر اعتماد حرکت می‌کردیم. آنها وظیفه داشتند طبق مقررات آژانس به ما کمک کنند اما به نظر می‌رسد آژانس تحت‌تاثیر کج‌فهمی غربی‌ها قرار گرفت و مسیر اعتمادسازی را به مسیر سوءظن تبدیل کرد و طبعا مشکل است ایران بتواند با این وضعیت کار کند. به نظر من ایرادات آنها به بهانه‌جویی بیشتر شبیه است. ما از بعضی جاها این تکنولوژی را وارد کردیم که بتوانیم ماشین‌های سانتریفیوژ را بسازیم که این مربوط به ده‌ها سال پیش است. این مساله هم طبیعی است که همه تکنولوژی‌ها بعد از سال‌ها تجدید می‌شوند و این اصلا چیز جدیدی نیست اما آنها سر و صدا کردند که ایران پنهان‌کاری کرده است، اولا فعلا در مسیر تحقیقات هستیم و ثانیا همان تکنولوژی قبلی را با نوع بهتری استفاده می‌کنیم. به هرحال به نظر من آنها بهانه‌گیری کردند و ریشه همه مسائل در توطئه‌های آمریکا و هم‌پیمانانش است و امیدوارم به‌زودی متوجه شوند که اشتباه کرده‌اند... ما از روی دیکته آمریکایی‌ها نخواهیم نوشت بلکه تابع مقررات بین‌المللی هستیم و طبق این مقررات همه کشورها حق دارند از آثار و مصالح تکنولوژی هسته‌ای استفاده کنند ما هم با وجود ظرفیت بالای‌مان از این حق خود استفاده می‌کنیم و آژانس هم باید به ما کمک کند، باید در مقابل زیاده‌خواهان و زورگویان بایستیم و به اهداف‌مان دست یابیم. نباید کسانی را که در مجامع بین‌المللی علیه ما رای می‌دهند، در روابط‌مان فراموش کنیم. باید مقابله به‌مثل کنیم و این بهترین راه است.»

هاشمی همچنین در بخش دیگری از اظهاراتش درباره انتخابات مجلس هفتم و تحصن نمایندگان مجلس ششم و شایعاتی درباره استعفای خاتمی از مقام ریاست‌جمهوری گفت: «انتظار نبود در جمهوری اسلامی کار به اینجا برسد که عده‌ای با سابقه انقلابی قهر کنند یا استعفا دهند. من از این وضعیت ناراضی هستم، اگر قدری مسئولان با حوصله بیشتری کار می‌کردند این مساله قابل اجتناب بود ولی به هر حال اتفاق افتاد. طبعا وقتی کسانی قهر می‌کنند دوستان‌شان هم به تبع آنها قهر می‌کنند و این باعث می‌شود که حضور مردم هم کمی کمرنگ شود ولی مردم بیش از ۵۰ درصد از مردم با هوشیاری در انتخابات شرکت کردند. معمولا شایعه استعفای آقای خاتمی از طرف کسانی مطرح می‌شود که طرفدار خروج از حاکمیتند. آنها تلاش می‌کنند به آقای خاتمی فشار بیاورند. البته در بسیاری از مواردی که مطرح شده با آقای خاتمی صحبت کردم و فهمیدم که اصلا چنین چیزی در ذهن ایشان نیست.»

علی مطهری: برخی اعتقادات خاتمی با اسلام سازگاری ندارد/ اصلاح‌طلبان دارای فقر ایدئولوژیک هستند

علی مطهری ۲۵ اسفند ۸۳ و در یک گفت‌وگوی تفصیلی با خبرگزاری ایسنا با انتقاد از سیاست‌های فرهنگی دولت سازندگی گفت: «در دولت سازندگی که هدف، توسعه بود، بسیاری از مسائل فرهنگی نادیده گرفته شد و هرکس هر کاری که می‌خواست می‌کرد و در توجیه عمل خود، مساله توسعه و سازندگی را مطرح می‌کرد. بسیاری از تخلفات و دزدی‌ها در این زمان رخ داد. در دوره سازندگی سختگیری‌های بیجایی شد. افراد و گروه‌های مختلف به‌راحتی نمی‌توانستند حرف خود را بیان کنند و به سرعت دولت حاکمه عکس‌العمل نشان می‌داد و این خود باعث شد گروه‌هایی مانند گروه‌های اصلاح‌طلب به وجود آیند. در دوره سازندگی با توجه به اقتضائات جامعه و دوران پس از جنگ، دولت سیاست توسعه اقتصادی را در پیش گرفت و به دنبال بازسازی مناطق جنگی بود، ولی از یک مقوله به نام مقوله فرهنگی غافل شد یا اینکه کمتر به آن توجه کرد و آن‌طور که باید و شایسته بود، به آن توجه نکرد؛ مثلا شهرداری تهران در این دوره مکان‌هایی را به نام فرهنگسرا ایجاد کرد ولی به علت سیاست‌های فرهنگی نادرست، این مراکز به تدریج شبیه کاخ جوانان زمان شاه شدند؛ محل قول و قرار دختران و پسران، تفریحات ناسالم. در حال حاضر آیا فکر می‌کنید محیطی که زنان مشغول کار هستند، محیطی اسلامی است؟ این محیط‌ها باعث شده بنیان بسیاری از خانواده‌ها سست شود. من اعتقاد دارم زنان حق فعالیت اجتماعی دارند ولی دولت موظف است محیط مناسبی را برای فعالیت اجتماعی آنها فراهم کند. این اختلاط زن و مرد برای بنیان خانواده‌ها چندان درست نیست و یک روش غربی است. در دوره اصلاحات، بسیاری از دولتمردان در مواقعی که احتیاج به امر به معروف و نهی از منکر بود، با تسامح برخورد کردند؛ در صورتی که دولت موظف بود آنجا که نیاز به اعمال زور است و از قدرت مردم خارج است، وظیفه خود را انجام دهد. آنها سعی کردند در جامعه این فرهنگ را نهادینه کنند که امر به معروف و نهی از منکر، امری شخصی است و دولت نباید در این زمینه دخالت کند، همچنین دخالت دولت در این‌گونه مسائل، توهین به مردم است.» مطهری در ادامه با انتقاد از دولت اصلاحات و سیدمحمد خاتمی اظهار داشت: «در دوره اصلاحات نیز برداشت‌ها از انقلاب و اهداف آن متفاوت بود. خاتمی دقیقا همان حرف‌هایی را که در دوره وزارتش در ارشاد مطرح می‌کرد، در این دوره نیز مطرح کرد و به آنها اعتقاد قلبی دارد و در بیان اعتقاداتش فردی راسخ و صدیق است ولی برخی اعتقادات او با اسلام سازگاری ندارد. ما به تفکر خاتمی انتقاد داریم و فکر می‌کنیم برداشت وی از اسلام درست نیست. برداشت وی از برخی احکام اسلامی مانند امر به معروف و نهی از منکر و فکر قرائت‌های مختلف از دین که به تزلزل اصول ثابت منجر می‌شود به ایجاد ضایعاتی برای انقلاب انجامید. مساله مهم در دوم خرداد ۷۶ این بود که خاتمی کاندیدا شده بود و افرادی که افکار او را می‌شناختند احساس خطر می‌کردند. وی افکار مخصوص به خود را داشت و به علت زندگی در اروپا از تفکرات غربی تاثیر پذیرفته بود، تفکرات او موجب مشکلاتی می‌شد و این افراد احساس می‌کردند ممکن است مشکلاتی با حضور خاتمی در کشور ایجاد شود. لذا می‌گفتند اگر او بیاید مثلا بی‌بند و باری زیاد و مشروطه تکرار می‌شود. البته حرف آنها چندان غلط نبود. در دوره اصلاحات، از طرف گروه‌های اصلاح‌طلب نیز تندروی‌ها و افراطی‌گری‌هایی انجام شد. بعضی از روزنامه‌ها واقعا توطئه می‌کردند. مساله این روزنامه‌ها فراتر از مساله آزادی بیان بود؛ مثلا در واقعه ۱۸ تیر می‌توان نمود آن را دید. بعضی از روزنامه‌ها مردم را به واقع به شورش تحریک می‌کردند، نمی‌توان گفت که آنها به دنبال آزادی بیان بودند، بلکه آنها اهداف سوء دیگری را دنبال می‌کردند. اصلاح‌طلبان دارای فقر ایدئولوژیک هستند، مفاهیم خوبی را مطرح کردند ولی در تبیین این مفاهیم، دارای برداشت‌های مناسبی نبودند و بعضی از این برداشت‌ها غربی بود؛ مثلا مساله آزادی را مطرح کردند ولی در تبیین آن به ناکجاآباد رفتند و از اسلام دور شدند؛ به‌خصوص این فقر را می‌توان در فاصله زمانی ۷۶ تا ۷۸ بیشتر مشاهده کرد. گاهی می‌دیدیم مفاهیمی را از متفکران غربی مطرح و سعی می‌کردند همین نقل‌قول‌ها را به نحوی در جامعه پیاده کنند و سعی بر بومی کردن آن نداشتند؛ مثلا امام مساله عدالت و آزادی را مطرح کردند، درصورتی که این مسائل قبلا در انقلاب روسیه و انقلاب کبیر فرانسه نیز مطرح شده بود ولی امام این مسائل را به صورت بومی و در قالب مفاهیم اسلامی مطرح کردند و مردم نیز پذیرفتند. مردم با افکار اصلاح‌طلبان چندان آشنا نبودند و نمی‌دانند که دقیقا این اصلاح‌طلبان دارای چه بنیان‌های فکری هستند و فقط به خاطر اینکه رابطه قلبی و عاطفی بین آنها (مردم) و خاتمی برقرار شده بود و خاتمی فردی روحانی، سید، خوش‌اخلاق و خوش‌بیان بود مردم به او رای دادند، نه به خاطر اندیشه‌هایش. مردم به عمق اندیشه اصلاح‌طلبان آگاه نبودند و به آن اندیشه‌ها نیز رای ندادند.»

خاتمی: شورای نگهبان تامین‌کننده اسلامیت نظام است و همه باید آن را تقویت کنند

سیدمحمد خاتمی، رئیس جمهور ۲۸ اسفند ۸۲ در حاشیه جلسه هیات دولت با اشاره به رفتارهای نادرست نمایندگان ردصلاحیت شده دوم خردادی که در انتخابات مجلس هفتم دست به تحصن در مجلس زدند و درباره جایگاه شورای نگهبان اظهار داشت: «آن افرادی که به مجلس هفتم راه یافتند، با رای مردم و با برگزاری انتخاباتی قانونی آمدند و ما نیز به رای مردم احترام می‌گذاریم و همچنان مجلس را در راس امور می‌دانیم. رفتارهای نادرستی از سوی برخی کسانی که به روند معترض بودند، رخ داد که اثر منفی بر انتخابات گذاشت. جایگاه شورای نگهبان بسیار مهم و حضور آن تامین‌کننده اسلامیت نظام است. همه باید این نهاد را تقویت کنند و ما نیز این کار را وظیفه خود می‌دانیم.»

آیت‌الله منتظری: اگر با رهبری بیعت کردید و خط جداگانه‌ای از آن درست کردید، مشرک هستید

آیت‌الله منتظری ۲۳ اسفند ۵۹ و در خطبه‌های نماز جمعه قم با انتقاد از جدایی لیبرال‌ها و ملی‌گراها از انقلاب و جمهوری اسلامی اظهار داشت: «اگر شما دست بیعت دادید به امام و رهبر و در انقلاب وارد شدید اما خط جداگانه‌ای درست کردید، می‌شوید مشرک، مثل آنهایی که در جمل بیعت حضرت علی(ع) را نقض کردند. مواظب باشید خواهران و برادران؛ اگر در مقابل انقلاب اسلامی گفتی انقلاب ملی، من ملی‌گرایم، من لیبرالم، مگر مردم ۶۰ هزار شهید برای ملی‌گرایی دادند؟ اگر ملی‌گرا بودیم، شاهنشاهی کوروش کبیر را حفظش می‌کردیم، شاهنشاهی ۲۵۰۰ ساله که بیشتر ملی‌گرا بود. اصلا امتیاز این انقلاب و مبارزه‌ها برای اسلام بود.»

ناطق‌نوری: اگر ۵ کاندیدای پیشنهادی هاشمی‌رفسنجانی را در لیست جامعه روحانیت قرار می‌دادیم، دیگر کسی وارد عرصه انتخابات نمی‌شد

پنجمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی اسفندماه ۷۴ و در شرایطی برگزار شد که میان جامعه روحانیت مبارز و هاشمی‌رفسنجانی، رئیس‌جمهور وقت و عضو شورای مرکزی جامعه روحانیت مبارز اختلافی میان لیست ۳۰ نفره تهران به وجود آمد و جامعه روحانیت حاضر به قرار گرفتن پنج‌نفر پیشنهادی هاشمی‌رفسنجانی همچون عطاءالله مهاجرانی، عبدالله نوری و محسن نوربخش، در لیست خود نشد تا دولت سازندگی با لیستی جداگانه تحت عنوان «جمعی از کارگزاران سازندگی» در انتخابات شرکت کند. ۲۸ اسفند ۷۴، علی‌اکبر ناطق‌نوری، سرلیست و عضو شورای مرکزی جامعه روحانیت مبارز در یک نشست خبری درباره چرایی عدم ائتلاف جامعه روحانیت مبارز با کارگزاران سازندگی اظهار داشت: «موسسان گروه کارگزاران، عضو جامعه روحانیت مبارز نبودند که حالا جدا شده باشند. برخی از آقایان پیشنهاد داده بودند اگر جامعه روحانیت مبارز چند نفر را در لیست خود بپذیرد، کارگزاران لیست نخواهد داد. اگر این پیشنهاد را می‌پذیرفتیم، دیگر کسی وارد عرصه انتخابات نمی‌شد و تنها لیست جامعه روحانیت مبارز مطرح می‌شد و آن وقت مانند قهرمانی بود که رقیبی نداشته باشد.»

مجید انصاری: خاتمی هم از کتاب خاطرات آیت‌الله منتظری خشمگین است

مجید انصاری، عضو شورای مرکزی مجمع روحانیون مبارز ۲۵ اسفند ۷۹ و در جلسه پرسش و پاسخ آموزش و پرورش منطقه ۸ تهران درباره کتاب خاطرات آیت‌الله منتظری گفت: «در کتاب خاطرات آیت‌الله منتظری به حضرت امام(ره) ظلم و به فرزند بزرگوارشان ظلم مضاعف شده است. در آن کتاب گفته شده است که حاج احمدآقا از ابتدا، ادعای رهبری داشته‌اند. اگر ایشان در فکر رهبری بودند، در آن شورای رهبری حضور داشتند چون پیشنهاد شده بود که ایشان همراه با آقای هاشمی‌رفسنجانی در کنار آقایان مشکینی، خامنه‌ای و موسوی‌اردبیلی قرار بگیرند و اولین کسی که مخالفت شدید کرد خود حاج‌احمدآقا بودند و با پنج نفره شدن شورا مخالفت کردند حال چگونه ایشان ادعای رهبری داشته است؟ در این کتاب اشاره شده که کارهای سه سال آخر عمر حضرت امام و حرف‌ها و نوشته‌های ایشان را احمدآقا تنظیم می‌کردند که این حرف واقعا کذب محض است. آیا نامه حضرت امام(ره) به گورباچف را که سال پایانی عمر حضرت امام(ره) نوشته شده، حاج احمدآقا تنظیم کرده بودند؟ نامه‌ای که شاهکار سیاسی حضرت امام بود. به گفته همسر امام(ره) هیچ‌کس از متن نامه و وجود چنین نامه‌ای خبر نداشت، حتی حاج‌احمدآقا. حال چگونه حاج‌احمدآقا این نامه را تنظیم کرده، این بحث یک توهین به حضرت امام(ره) است. مطالب مندرج در این کتاب همچنین توهین به آیت‌الله خامنه‌ای، آقای هاشمی و سایر دست‌اندرکاران نظام است. شاید ما مثلا انتقاداتی به آقای هاشمی داشته باشیم ولی مگر می‌شود ایشان را از صحنه انقلاب حذف کرد. به قول آقای خاتمی، هاشمی‌رفسنجانی شناسنامه انقلاب است. این خاطرات نشانه شجاعت نیست، شجاعت در حق کسی نیست. باید همه حق را گفت. الان منافقین با استناد به این کتاب از جمهوری اسلامی در مجامع بین‌المللی شکایت کرده‌اند. با خواندن این کتاب، رئیس جمهور [خاتمی] نیز بسیار خشمگین شدند.»

رئیس ستاد انتخاباتی مردمی هاشمی‌رفسنجانی در انتخابات ۸۴:

مرعشی و نوبخت بزرگ‌ترین ضربه را به هاشمی در انتخابات ۸۴ زدند نگاه مشارکت و مجاهدین انقلاب به آقای هاشمی، ابزاری است

محمدمهدی امامی، رئیس ستاد انتخاباتی مردمی هاشمی‌رفسنجانی در انتخابات ریاست‌جمهوری نهم، ۲۵ اسفند ۸۷ و در گفت‌وگو با فارس اظهار داشت: «افرادی هستند که نام آقای هاشمی را به نفع خودشان مصادره کرده‌اند. خود آقای هاشمی اعلام کرد که تاسیس کارگزاران توسط آقای هاشمی صورت نگرفته. ایشان به‌طور خصوصی به من گفتند از همان ابتدا با تشکیل کارگزاران موافق نبوده‌اند. آن جریانی که حوزه انتخاباتی آقای رفسنجانی را مدیریت کرد بیشترین آسیب را به آقای هاشمی زد. آقایان حسین مرعشی و نوبخت در انتخابات سال ۸۴ بزرگ‌ترین ضربه‌ها را به آقای هاشمی زدند. عده‌ای آقای هاشمی را به نفع خودشان مصادره کرده‌اند. تفکر مشارکت و سازمان مجاهدین به‌طور ذاتی آقای هاشمی‌رفسنجانی را قبول ندارند. نه در گذشته قبول داشته‌اند نه امروز قبول دارند. تفکر مشارکتی و سازمان مجاهدینی، آقای هاشمی را گذرگاهی برای رسیدن به خواسته‌هایش می‌داند و نگاه‌شان به ایشان یک نگاه کاملا ابزاری است. البته این را هم باید بگویم که آقای خاتمی هم آن دسته از اعضای تندرو حزب مشارکت و سازمان مجاهدین را قبول ندارد. خود آقای خاتمی به بنده می‌گفت که بعد از ریاست جمهوری‌اش (در طول این چهار سال)، بیشتر از سه یا چهار بار بهزاد نبوی را ندیده است و با ایشان رابطه‌ای ندارد. چند ماه پیش آقای خاتمی به‌طور خصوصی نقل‌قول می‌کرد که حجاریان و عبدی بهترین مشاوران من هستند زیرا هرچه می‌گویند من برعکس نظر آنها عمل می‌کنم. آقای خاتمی چون شخصا خیلی اخلاقی است و جاذبه‌اش بالا و دافعه‌اش صفر است، نمی‌تواند مدیر اجرایی کارآمدی باشد. درحالی که یک مدیر اجرایی کارآمد کسی است که هم جاذبه داشته باشد و هم دافعه. خاتمی تقریبا با همه رودربایستی دارد. در عالم سیاست، وقتی کسی رودربایستی کند به ملت خیانت کرده است چون وقتی کسی رئیس‌جمهور باشد نباید با کسی تعارف کند.»